

Forblad

Byggebogen. Et samleværk for Byggeriets Data

Poul Kjærgaard

Tidsskrifter

Arkitekten 1945, Ugehæfte

1945

Byggebogen

Et Samleværk for Byggeriets Data

Af Arkitekt M.A.A. Poul Kjærgaard

72:69:624.9

De vanskelige Byggeaar under Krigen har givet os Tid og Anledning til at standse lidt op og tænke over, hvilken Nytte vi kan drage af Fortiden med Henblik paa vort Arbejde i Fremtiden. Det er kommet til at staa klart for mange, at vi paa en helt anden Maade end tidligere maa arbejde rationelt inden for Byggeriet for at sikre os, at saa lidt som muligt gaar til Spilde i de travle Aar, som formentlig kommer.

Mange Steder i Udlandet og herhjemme er der paa forskellig Maade gjort Forberedelse til at møde denne Periode saa veludrustet som muligt. Emner som Forskning, Rationalisering, Standardisering, Beredskabsprojektering m. v. er kommet i Forgrunden.

Som et Bidrag til denne Debat vil det maaske være rimeligt nu at fremkomme med Oplysninger om et bygningsteknisk Opslagsværk, som er under Udarbejdelse og som sætter sig det Maal at medvirke til at gøre Projekteringsarbejdet inden for Byggeriet lettere og mere præcist.

Arbejdsprogram for Byggebogen

Arbejdet hermed indledtes i 1940, og Baggrunden derfor var Erkendelsen af det spinkle Grundlag, Bygningsteknikeren normalt arbejder paa. En Programerklæring, trykt i Foraaret 1941, fortæller maaske bedst om de Tanker, man gjorde sig med Værket:

„Bygningsteknikerens Fagomraade er stadig blevet udvidet. Efterhaanden som Byggeopgaverne er blevet talrigere og mere komplicerede og efterhaanden som de økonomiske Krav er blevet skærpet, stilles der større og større Fordringer til Teknikeren som Administrator.

Samtidig er Antallet af Byggematerialer stadig blevet større. Nye Produkter kommer frem og andre forsvinder. Kendskabet til dem stammer i Reglen fra tilfældige Brochurer og andre tendentiøst prægede Enkeltpublikationer, kun meget faa Teknikere opnaar vist nogen sinde at danne sig et fuldstændigt Overblik over dette Kaos.

I de senere Aar er der tillige opstaaet utallige nye Byggebestemmelser. Disse findes spredt i Love, Vedtægter, Regulatorer og Cirkulærer, og i mange Tilfælde er de endog ikke offentliggjort. Den projekterende Tekniker maa derfor ved ethvert Byggeforetagende selv samle sine Oplysninger ved at raadføre sig med et stadigt stigende Antal Institutioner.

Alle disse administrative Opgaver, Indhentning af Oplysninger om Materialer, Forhandling med Autoriteterne, økonomiske Overvejelser m. m., lægger efterhaanden saa meget Beslag paa den enkelte Bygningstekniker, at han kun sjældent kan beskæftige sig med andre fuldt saa vigtige Opgaver, f. Eks. kunstneriske, sociale m. v.

Det er indlysende, at den enkeltes Arbejde med at skaffe sig de nødvendige Oplysninger er uendelig besværligt og giver mange Muligheder for Misfor-

staaelser. Som et Resultat heraf har man desværre i mange Tilfælde maattet se Byggeforetagender behæftet med Fejl, som kunde være undgaaet, hvis den projekterende paa et tidligere Stadium havde haft et klart Overblik over Problemerne.

Det er ikke altid retfærdigt at lægge Teknikeren disse Misforhold til Last. De spændte økonomiske Forhold, hvorunder Byggeriet ogsaa i Aarene før Krigen har arbejdet, har medført, at der under Projekteringen maa handles hurtigt for at undgaa Rentetab og Prisstigninger. Ofte er der til dette vigtige Afsnit af Byggeforetagendet kun levnet saa kort Tid, at det simpelthen er umuligt at indsamle de nødvendige Oplysninger. En rigtig tilrettelagt Haandbog vil kunne bøde paa disse Tilstande ved at gøre Bygningsteknikerens Arbejde under Projekteringen mere effektivt. Denne Haandbog maa indeholde alle de Data, konstruktive, installationstekniske, bygge Lovmæssige, økonomiske o. s. v., som er med til at bestemme en Byggeopgaves Løsning. Den maa være fuldtud objektiv, let at orientere sig i og maa stadig kunne suppleres, saaledes at de givne Oplysninger til enhver Tid kan være up to date. En Haandbog af denne Art har man hidtil savnet. De fleste Lærebøger i Bygningskonstruktion og Materiallære er deciderede Lærebøger og ikke særlig anvendelige som Haandbøger, og desuden har det vist sig, at de meget hurtigt bliver forældede.

Den planlagte Byggebog sætter sig som Maal at afhjælpe dette Savn. Den vil fremtræde som et Standardværk bestaaende af Løsblade, der stadig kan holdes à jour. De enkelte Blade er nummereret efter et Decimalsystem, saaledes at de let kan udskiftes eller suppleres, efterhaanden som Materialer, Konstruktioner og Lovkrav m. m. ændres. Alle Oplysninger samles af et Redaktionskontor, og Redaktionen afvejer Stoffet, saaledes at hvert Afsnit faar en Omtale, der svarer til dets Betydning. Da Værkets Udgivelse ikke er afhængig af Annoncering, vil man kunne opnaa en virkelig objektiv Vurdering af de forskellige Materialer og Konstruktioner.

Det er Hensigten først at koncentrere sig om de mest nærliggende Opgaver, nemlig en fuldstændig Oversigt over Byggematerialemarkedet, en Gennemgang af Konstruktioner og Installationer m. m. Efterhaanden vil man derefter behandle alle de Omraader, der berører Byggeriet og som er egnet til koncentreret Haandbogsfremstilling, fra Konstruktionsenkeltheder til Bygningen som Led i Byplanen.

Af de vigtigste Afsnit kan nævnes:

En Gennemgang af samtlige *Byggematerialer*, med Oplysninger om Kvalitetsforhold og Maalstørrelser.

Typiske *Konstruktioner* af Ydervægge, Etageadskillelser, Tage, Skillerum, Trapper m. m.

Installationer af enhver Art, Vand, Gas, Elektricitet, Telefon, Afløb, Aftræk og Ventilation, Affaldsskakte, Elevatorer m. m.

Et Afsnit omfatter alle de Krav, der stilles til de enkelte *Rum*, Soverum, Køkkener, Baderum m. m.

Et Afsnit med *byplanmæssige Oplysninger* om Veje, Ud-

Byggebogen

Et Samleværk for Byggeriets Data

Af Arkitekt M.A.A. Poul Kjærgaard

72:69:624.9

De vanskelige Byggeaar under Krigen har givet os Tid og Anledning til at standse lidt op og tænke over, hvilken Nytte vi kan drage af Fortiden med Henblik paa vort Arbejde i Fremtiden. Det er kommet til at staa klart for mange, at vi paa en helt anden Maade end tidligere maa arbejde rationelt inden for Byggeriet for at sikre os, at saa lidt som muligt gaar til Spilde i de travle Aar, som formentlig kommer.

Mange Steder i Udlandet og herhjemme er der paa forskellig Maade gjort Forberedelse til at møde denne Periode saa veludrustet som muligt. Emner som Forskning, Rationalisering, Standardisering, Beredskabsprojektering m. v. er kommet i Forgrunden.

Som et Bidrag til denne Debat vil det maaske være rimeligt nu at fremkomme med Oplysninger om et bygningsteknisk Opslagsværk, som er under Udarbejdelse og som sætter sig det Maal at medvirke til at gøre Projekteringsarbejdet inden for Byggeriet lettere og mere præcist.

Arbejdsprogram for Byggebogen

Arbejdet hermed indledtes i 1940, og Baggrunden derfor var Erkendelsen af det spinkle Grundlag, Bygningsteknikeren normalt arbejder paa. En Programerklæring, trykt i Foraaret 1941, fortæller maaske bedst om de Tanker, man gjorde sig med Værket:

„Bygningsteknikerens Fagomraade er stadig blevet udvidet. Efterhaanden som Byggeopgaverne er blevet talrigere og mere komplicerede og efterhaanden som de økonomiske Krav er blevet skærpet, stilles der større og større Fordringer til Teknikeren som Administrator.

Samtidig er Antallet af Byggematerialer stadig blevet større. Nye Produkter kommer frem og andre forsvinder. Kendskabet til dem stammer i Reglen fra tilfældige Brochurer og andre tendentiøst prægede Enkeltpublikationer, kun meget faa Teknikere opnaar vist nogen sinde at danne sig et fuldstændigt Overblik over dette Kaos.

I de senere Aar er der tillige opstaaet utallige nye Byggebestemmelser. Disse findes spredt i Love, Vedtægter, Regulatorer og Cirkulærer, og i mange Tilfælde er de endog ikke offentliggjort. Den projekterende Tekniker maa derfor ved ethvert Byggeforetagende selv samle sine Oplysninger ved at raadføre sig med et stadigt stigende Antal Institutioner.

Alle disse administrative Opgaver, Indhentning af Oplysninger om Materialer, Forhandling med Autoriteterne, økonomiske Overvejelser m. m., lægger efterhaanden saa meget Beslag paa den enkelte Bygningstekniker, at han kun sjældent kan beskæftige sig med andre fuldt saa vigtige Opgaver, f. Eks. kunstneriske, sociale m. v.

Det er indlysende, at den enkeltes Arbejde med at skaffe sig de nødvendige Oplysninger er uendelig besværligt og giver mange Muligheder for Misfor-

staaelser. Som et Resultat heraf har man desværre i mange Tilfælde maattet se Byggeforetagender behæftet med Fejl, som kunde være undgaaet, hvis den projekterende paa et tidligere Stadium havde haft et klart Overblik over Problemerne.

Det er ikke altid retfærdigt at lægge Teknikeren disse Misforhold til Last. De spændte økonomiske Forhold, hvorunder Byggeriet ogsaa i Aarene før Krigen har arbejdet, har medført, at der under Projekteringen maa handles hurtigt for at undgaa Rentetab og Prisstigninger. Ofte er der til dette vigtige Afsnit af Byggeforetagendet kun levnet saa kort Tid, at det simpelthen er umuligt at indsamle de nødvendige Oplysninger. En rigtig tilrettelagt Haandbog vil kunne bøde paa disse Tilstande ved at gøre Bygningsteknikerens Arbejde under Projekteringen mere effektivt. Denne Haandbog maa indeholde alle de Data, konstruktive, installationstekniske, bygge Lovmæssige, økonomiske o. s. v., som er med til at bestemme en Byggeopgaves Løsning. Den maa være fuldtud objektiv, let at orientere sig i og maa stadig kunne suppleres, saaledes at de givne Oplysninger til enhver Tid kan være up to date. En Haandbog af denne Art har man hidtil savnet. De fleste Lærebøger i Bygningskonstruktion og Materiallære er deciderede Lærebøger og ikke særlig anvendelige som Haandbøger, og desuden har det vist sig, at de meget hurtigt bliver forældede.

Den planlagte Byggebog sætter sig som Maal at afhjælpe dette Savn. Den vil fremtræde som et Standardværk bestaaende af Løsblade, der stadig kan holdes à jour. De enkelte Blade er nummereret efter et Decimalsystem, saaledes at de let kan udskiftes eller suppleres, efterhaanden som Materialer, Konstruktioner og Lovkrav m. m. ændres. Alle Oplysninger samles af et Redaktionskontor, og Redaktionen afvejer Stoffet, saaledes at hvert Afsnit faar en Omtale, der svarer til dets Betydning. Da Værkets Udgivelse ikke er afhængig af Annoncering, vil man kunne opnaa en virkelig objektiv Vurdering af de forskellige Materialer og Konstruktioner.

Det er Hensigten først at koncentrere sig om de mest nærliggende Opgaver, nemlig en fuldstændig Oversigt over Byggemateriale markedet, en Gennemgang af Konstruktioner og Installationer m. m. Efterhaanden vil man derefter behandle alle de Omraader, der berører Byggeriet og som er egnet til koncentreret Haandbogsfremstilling, fra Konstruktionsenkeltheder til Bygningen som Led i Byplanen.

Af de vigtigste Afsnit kan nævnes:

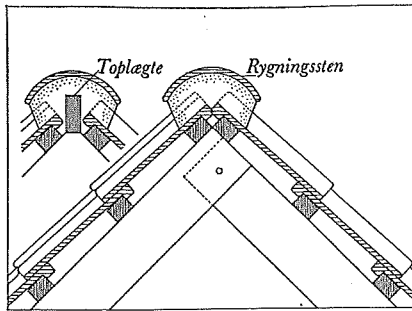
En Gennemgang af samtlige *Byggematerialer*, med Oplysninger om Kvalitetsforhold og Maalstørrelser.

Typiske *Konstruktioner* af Ydervægge, Etageadskillelser, Tage, Skillerum, Trapper m. m.

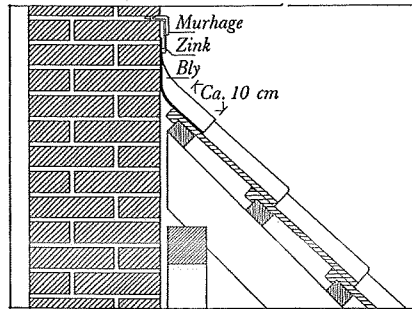
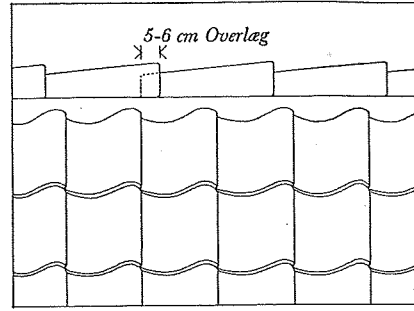
Installationer af enhver Art, Vand, Gas, Elektricitet, Telefon, Afløb, Aftræk og Ventilation, Affaldsskakte, Elevatorer m. m.

Et Afsnit omfatter alle de Krav, der stilles til de enkelte *Rum*, Soverum, Køkkener, Baderum m. m.

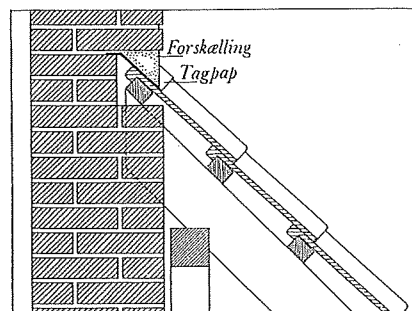
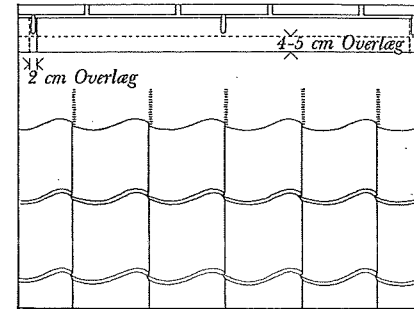
Et Afsnit med *byplanmæssige Oplysninger* om Veje, Ud-

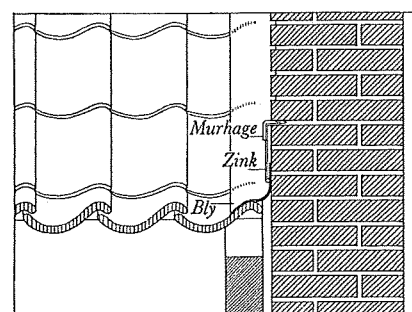
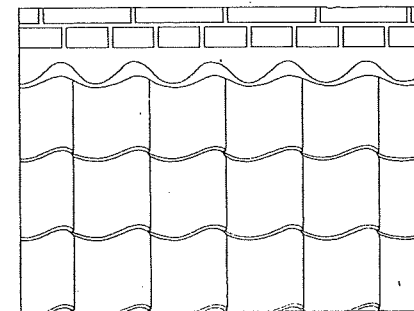
D. Rygning. D 1. sædvanlig Udførelse, uden Toplægte
D 2. sjældnere Udførelse, med Toplægte

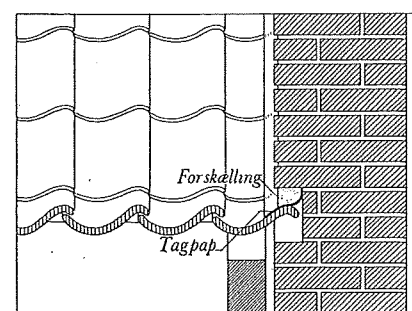
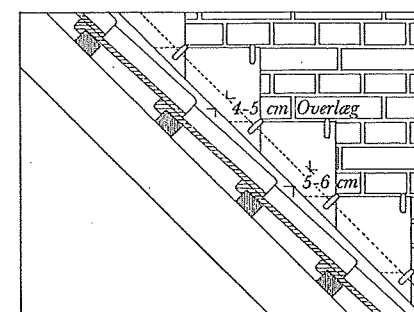
E 1. Vandret Sammenskæring mellem Mur og Tagflade
 Inddækning med Blyvinger og Zinkløskanter. Bedre Løsning

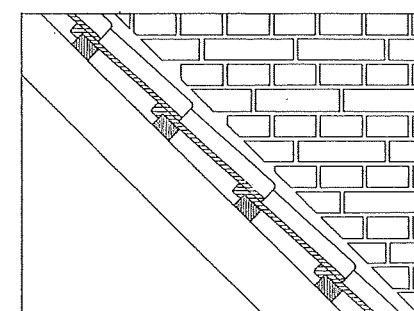
E 2. Vandret Sammenskæring mellem Mur og Tagflade
 Indmuring i Fals. Simplere Løsning

F 1. Skraa Sammenskæring mellem Mur og Tagflade
 Inddækning med Blyvinger og Zinkløskanter. Bedre Løsning

F 2. Skraa Sammenskæring mellem Mur og Tagflade
 Indmuring i Fals. Simplere Løsning

Rygningsstenene lægges i Blandingsmørtel og forskælles tillige med den øverste Række Tagsten.

D 1. Alle Rygningssten bør fastgøres med 2-3 mm galv. Traad, hvis to frie Ender kroges og forankres i Mørtelen. Mellem de øverste Lægter udlægges Tagstensbrokker for at drøje paa Mørtelen og for at hindre den i at løbe ned.

D 2. Til Toplægte anvendes $1\frac{1}{2}'' \times 4''$ eller $2'' \times 4''$, der fastgøres med 2 Stk. $3\frac{1}{2}''$ Søm i hvert Spærfag, sømset skraat fra hver Side. Toplægten bør fugtimpregneres. Alle Rygningssten sømset til Toplægten med $4''$ Søm.

E 1. Blyvingen bankes op langs Muren og ned over Tagstenene. Den fastgøres med galv. $1\frac{1}{2}''$ smedede Søm med 2 cm bredt Hoved sømset i en Fuge med 5 cm Afstand.

Zinkløskanterne udføres 1 m lange med ca. 12 cm Tilsnit og fastgøres med galv. Murhager (8 mm, 50 mm Lap og 60 mm Stift) for hver ca. 50 cm.

De samles i Længderetningen med 2 cm Overlæg med en Hage over Samlingen. Af Hensyn til Zinkens Udvidelse loddes Samlingen ikke.

E 2. Der udspares en $\frac{1}{2}$ Stens Fals i Murværket. Tagstenene føres godt ind i Falsen og forskælles.

Paa den øverste Række Tagsten kan anbringes en Strimmel Tagpap inden Tilstrygningen, hvorved Mørtelen mellem Mur og Tagsten hindres i at revne, naar Taget arbejdes.

Ved Brandmur skal Lægterne holdes $\frac{1}{4}$ Sten fra Murens modsatte Side, Spænder mindst $\frac{1}{2}$ Sten.

F 1. Inddækningen svarer i sit Princip til E 1. (se denne). Zinkløskanterne udføres aftrappede efter Skiftegangen, fastgjort med 2 galv. Murhager pr. Løskant.

Fra Skæringen mellem Blyets og Løskantens Overkanter maa Zinkens Ombukning i Fugen bankes op langs Muren eller klippes bort, for at Blyet kan passere.

F 2. Løsningen svarer i sit Princip til E 2. (se denne). Der udspares saa bred en Fals i Murværket, at Tagstenene kan føres mindst 6 cm ind i Falsen.

Hvis man vil undgaa de afhuggede Murstensflækker af varierende Størrelse langs Tagfladen, kan man for Eksempel enten arbejde med en Taghældning, der passer til Murstenenes Aftrapping, eller man kan arbejde med et Standerskifte langs Tagfladen.

Afvanding af Tagflader Tagrender og Nedløbsrør

349.2

Materiale

Til *Tagrender af Zink* anvendes normalt Zinkplade Nr. 12 (0,66 mm) eller til større Render (Tilsnit 400 mm og derover) Zinkplade Nr. 14 (0,82 mm).

Til *Tagrender af Kobber* anvendes halvhaard Kobberplade Nr. 22 (0,7 mm).

Til *Nedløbsrør af Zink* anvendes Zinkplade Nr. 11 (0,58 mm) eller Nr. 12 (0,66 mm).

Til *Nedløbsrør af Kobber* anvendes halvhaard eller blød Kobberplade Nr. 22 (0,7 mm).

Pladestørrelser:

Zink 1000×2000 mm,

sjældnere 650×1000 mm.

Kobber 1000×2000 mm,

sjældnere 1000×3000 eller 4000 mm.

Pladerne opskæres som vist paa Skitsen, og de derved fremkomne Strimler benævnes efter deres Maal, f. Eks. *Tilsnit 250 mm* eller *250 mm tilskaaret*.

Tagrender benævnes efter deres Tilsnit. De gængse Størrelser for halvrunde Render er angivet i Skemaet.

Render af Zink sammenloddess med mindst 33% Loddetin. Overlægget ved Samlingerne ca. 20 mm. Renderne føres i Reglen til Byggepladsen i Længder paa ca. 3 m. *Tagrendetud* paaloddess for hvert Nedløbsrør.

Render af Kobber nittes med fortinnede Kobbernitter og sammenloddess med 50% Loddetin, idet Samlingen før Lodning behandles med pulveriseret Harpiks. *Tagrendetud af Kobber* nittes og loddess paa Renden.

Nedløbsrør benævnes efter deres Tilsnit. De 4 gængse Størrelser er angivet i Skemaet. *Nedløbsrør af Zink* samles ved Lodning, Overlægget er 12 mm. To eller i visse Tilfælde tre Rørlængder sammenloddess med ca. 20 mm Overlæg til et Rørstykke, som forsynes med paalodded Vulst eller Knage ved hver Hængselstift.

Nedløbsrør af Kobber samles i Længderetningen og i Tværetningen med Dobbeltfals. Til Falsningen medgaar ca. 25 mm, der maa fradrages Rørets Omkreds. Rørene samles i Rørstykker paa ca. 2 eller 3 m med paanittede Vulster eller Knager iøvrigt i Lighed med Zinkrør.

Hvilken Rende- eller Nedløbsstørrelse? En gammel Regel siger, at 1 cm² af Tagrendens eller Nedløbets Tværsnit kan afvande 1 m² Tagflade (maalt paa et vandret Plan).

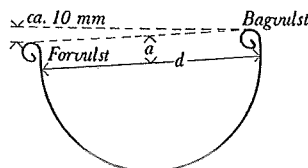
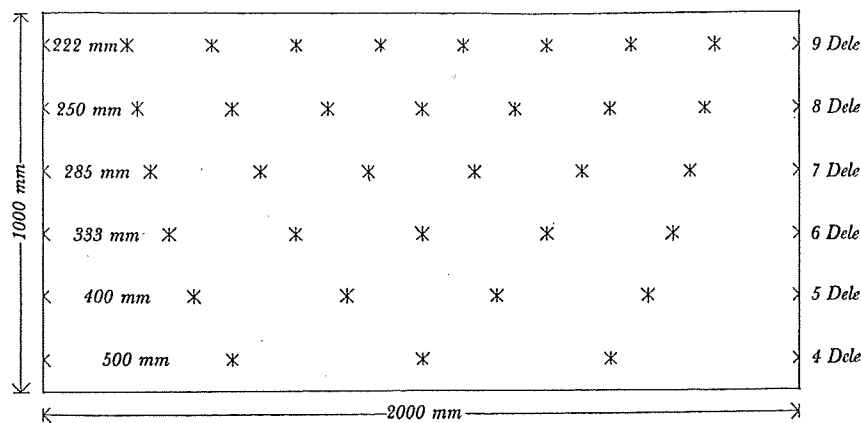
Ved en nøjagtig Beregning har man undersøgt Baggrunden for denne Regel. Det har derved vist sig, at der for Rendens Vedkommende kan tolereres en Overskridelse paa indtil 30% d. v. s. 1 cm² Tagrende afvander 1,3 m² Tagflade. Tager man i Betragtning, at Rendens Bund som Regel er dækket af et Lag Snavs, skal man dog næppe regne med en Overskridelse paa mere end ca. 15%.

For Nedløbets Vedkommende viser det sig, at 1 cm² af Tværsnittet kan afvande flere Kvadratmeter af Tagfladen. Det vil dog af praktiske Grunde være rimeligt at regne med, at 1 cm² Nedløb afvander 2 m² Tagflade.

For at have en virkelig simpel og almindelig Regel kan man saaledes sige:

- 1 cm² af *Tagrendens* Tværsnit kan afvande 1 m² *Tagflade* (vandret maalt).
- 1 cm² af *Nedløbets* Tværsnit kan afvande 2 m² *Tagflade* (vandret maalt)

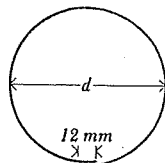
I Grænsetilfælde kan man faa Brug for de ovenfor anførte Betragtninger om mulige Overskridelser.

Halvrund Tagrende, 333 mm tilskaaret
Maal 1:5

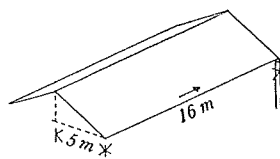
Tilsnit mm	Dele af Pladen	Tværmaal d mm	a mm	Tværsnitsareal cm ²
*) 250	8	105	9	52
*) 285	7	125	11	75
*) 333	6	145	19	109
400	5	175	22	158
500	4	240	25	297

*) gængse Rendestørrelser svarende til færdige Rendebærere.

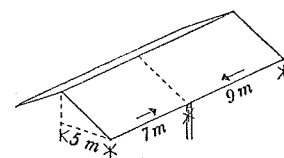
Nedløbsrør, 333 mm tilskaaret
Maal 1:5

Tilsnit mm	Dele af Pladen	Tværmaal d mm	Tværsnitsareal cm ²
222	9	67	35
250	8	76	45
285	7	87	60
333	6	192	82

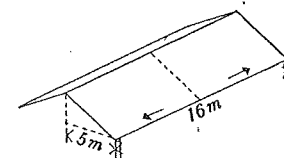
Eksempel 1: *Tagflade med Nedløb i den ene Ende.* Saavel Rende som Nedløb skal dimensioneres for Tagvand fra hele Tagfladen (5×16 = 80 m²). Rendens Tværsnit: 80 cm². Man vælger Rende 285 mm tilskaaret, da dennes Tværsnitsareal er 75 cm², hvilket giver en Overskridelse, der er mindre end 15%.

Nedløbets Tværsnit: 40 cm². Man vælger *Nedløbsrør* 250 mm tilskaaret, da dets Tværsnit er 45 cm².

Eksempel 2: *Tagflade med et enkelt Nedløb vilkaarligt anbragt.* Renden skal dimensioneres for den Del af Tagfladen, der ligger til højre for Nedløbet (5×9 = 45 m²), Nedløbet skal derimod dimensioneres for Tagvand fra hele Tagfladen (5×16 = 80 m²).

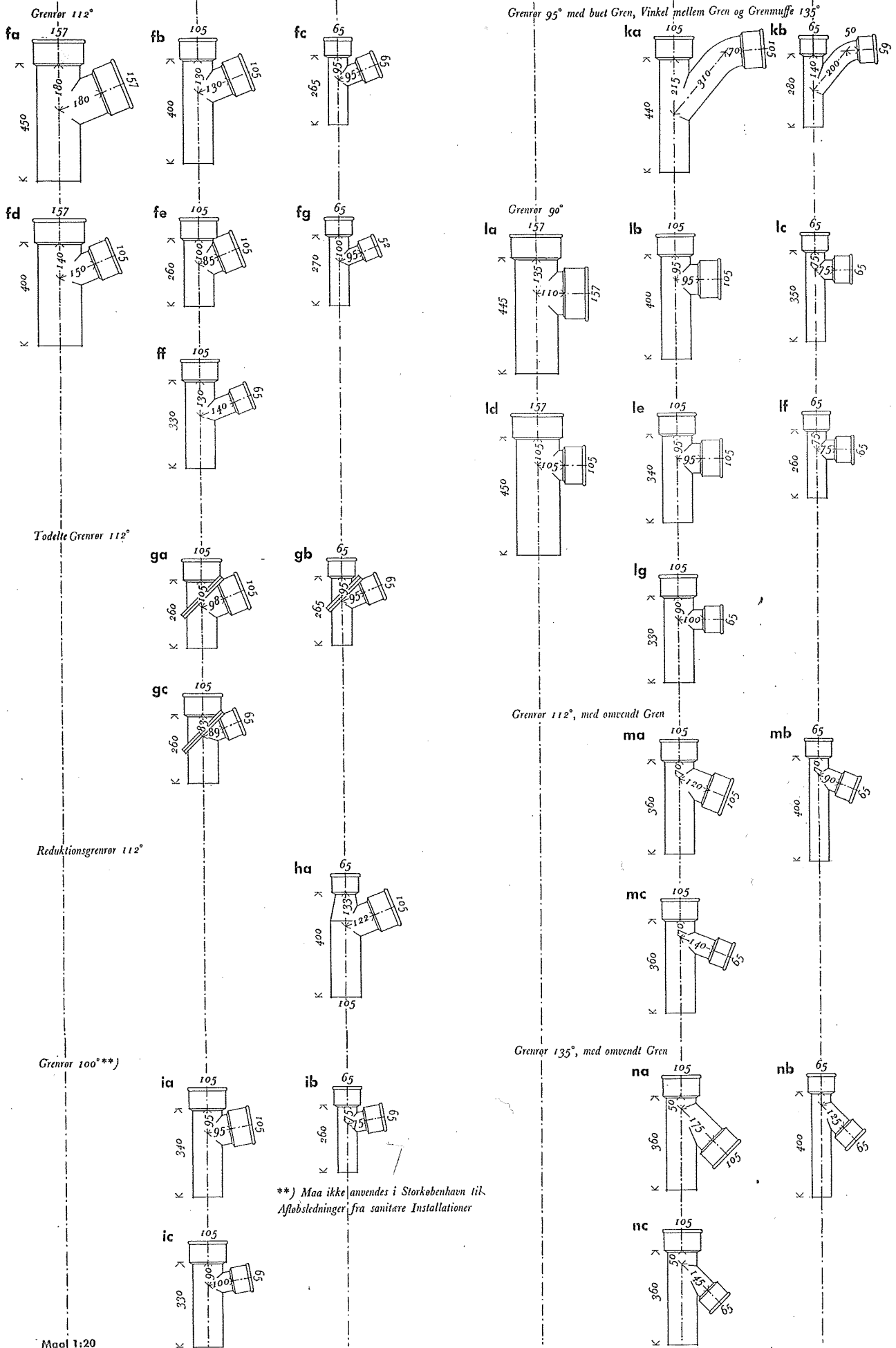
Rendens Tværsnit: 45 cm². Man vælger Rende 250 mm tilskaaret med et Tværsnit paa 52 cm². Nedløbets Tværsnit: 40 cm². Man vælger *Nedløbsrør* 250 mm tilskaaret med et Tværsnit paa 45 cm².

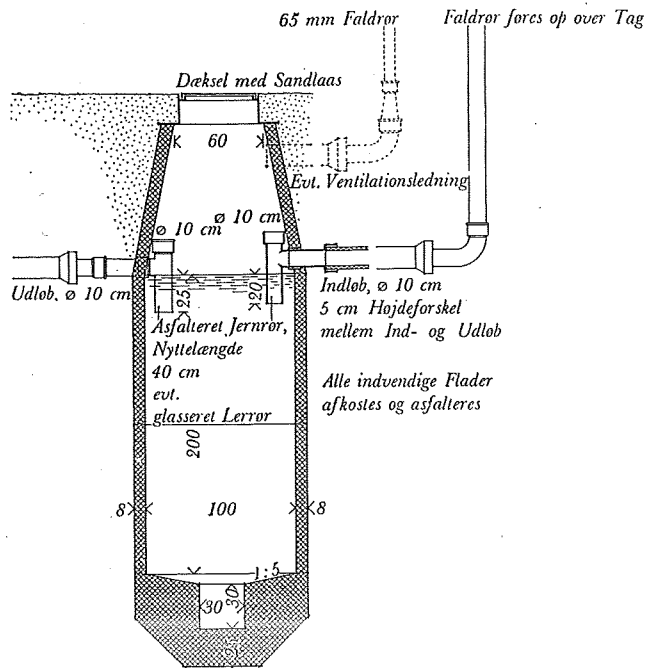
Eksempel 3: *Tagflade med et Nedløbsrør i hver Ende.* Her skal Renden og Nedløbene dimensioneres for Halvdelen af Tagfladen (5×8 = 40 m²). Rendens Tværsnit: 40 cm². Man vælger Rende 250 mm tilskaaret med et Tværsnit paa 52 cm². Nedløbets Tværsnit: 20 cm². Man vælger *Nedløbsrør* 222 mm tilskaaret med et Tværsnit paa 35 cm².

Afløbsinstallationer
Grenrør

415.14

**) Maa ikke anvendes i Storkøbenhavn til Afløbsledninger fra sanitære Installationer

Almindelig Septictank

Anvendelsesomraade: Septictank anvendes under landlige Forhold, hvor der ikke findes Hovedkloak, eller hvor Kloaksystemet ikke kan optage Afløb direkte fra W.C. Maa ikke anvendes i København og enkelte andre Kommuner.

Virkemaade: I Septictanken udskilles Spildevandets faste Stoffer, som gaar i Gæring og efterhaanden afraadner, medens Vandet frit kan passere. Afraadnet Slam oppumpes i større Anlæg 1 à 2 Gange om Aaret, i mindre Anlæg hvert andet til hvert femte Aar.

Ventilation: Af Hensyn til de ved Gæringen udviklede Luftarter ventileres Tilløbet over Tag, eventuelt kan der udføres specielt Ventilationsrør over Tag fra Tankens Top.

Tilløb: Kun Afløb fra W.C. Selv ved smaa Husholdninger bør Afløb fra Haandvaske og Køkkenvaske ikke føres gennem Septictanken, da fedtsyreholdigt Spildevand i større Mængde hæmmer Forraadnelsen.

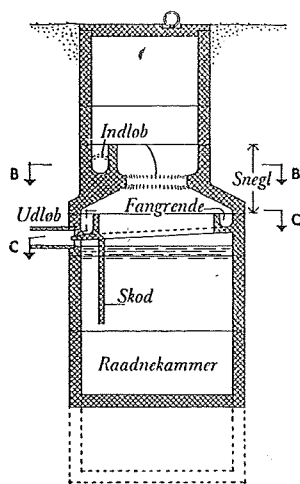
Afløb: Til rørlagt Grøft, aabent Vandløb, Strand eller Sivebrønd. Afløb og Tilløb med 5 cm Højdeforskel.

Fremstilling: Samles i Reglen af færdigstøbte Betonringe med 8 cm Godstykkelse. Asfalteres indvendig. Tætssluttende Dæksel af Støbejern med Sandlaas eller Betondæksel.

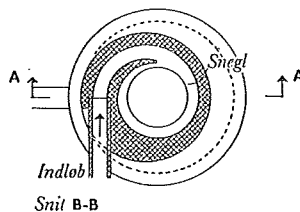
Dimensioner: Indvendig Diameter 1,00–1,25 m, ved Eenfamiliehus mindst 1 m i Diameter og 2 m under Vandspejl.

Bemærkning: Det er en Ulempe ved en Septictank, at der stadig foregaar en Gennemstrømning i Raadnekammeret, hvorved hele Spildevandsmængden bliver raadden og ildelugtende (septisk). I mere moderne Klaringsanlæg er derfor Gennemstrømningskammeret og Raadnekammeret adskilt. Nogen egentlig Rensning af Spildevandet finder ikke Sted.

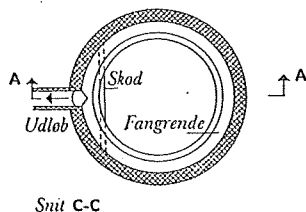
I enkelte Kommuner kan det tillades at udføre Septictank med 10 cm tyk, plan Bund. Af Hensyn til en effektiv Oprensning bør Udførelsen med Slamgrube dog altid foretrækkes.

Snit A-A

Snit B-B

Snit C-C

HTC Patent Separator

Anvendelsesomraade: Som ved Septictank.

Virkemaade: Ved Spildevandets roterende Forløb i Sneglen adskilles Vandet, der flyder langs Ydersiden, fra de faste Stoffer, som falder over Kanten direkte ned i Raadnekammeret. Vandet vil flyde over Sneglens Kant og sive ned ad den skærmformede Underside til Fangrenden, hvorfra det løber ud i Afløbsrøret uden at blandes med Raadnekammerets Vand. En Del af Vandet vil dog paa Grund af Afløbsrørets smige Underside løbe ned i Raadnekammeret, indtil dette er fyldt, hvorefter overskydende Vand flyder bort. Oppumpning af Slam som ved Septictank.

Ventilation: Som ved Septictank.

Tilløb: Kan modtage Afløb fra alle almindelige Afløbsinstallationer: W.C., Haandvaske, Køkkenvaske, Gulvafløb m. m.

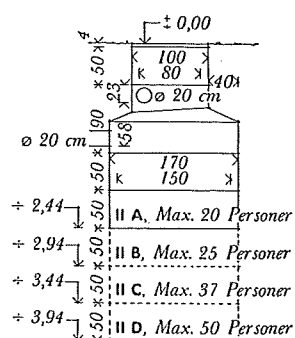
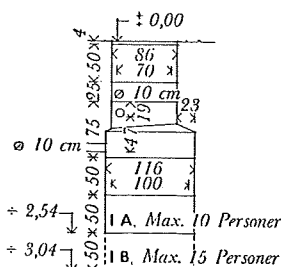
Afløb: Som ved Septictank.

Fremstilling: Leveres af A/S Hotaco, Holbæk.

Dimensioner: Højderne er Minimumshøjder, idet Tilløbsledningen ligger saa nær frostfri Dybde som muligt, d. v. s. 75 cm. Der leveres Opsatsstykker til begge Typer i Højderne: 25, 50 og 100 cm.

Kapaciteten er baseret paa almindelig Beboelse.

Bemærkning: Kapaciteten er opgivet af Fabrikanten. Der kræves større Højdeforskel mellem Tilløb og Afløb end ved almindelig Septictank. Separatoren bør tilses regelmæssigt (maa nedligt) for at sikre, at Sneglen er ren, og at Flydeslam ikke stiger over Fangrendens Kant.

stykninger, Bebyggelsesformer, grønne Omraader m. m.

Et Afsnit om *Byggeriets Organisation*, Arbejdsforhold, Økonomi m. m.

Alle Emner vil blive behandlet i stærkt koncentreret Form, beregnet som Haandbogsstof for alle Kategorier af Bygningsteknikere. Overalt vil Fremstillingen væsentligst bestaa af Tegninger i almindeligt benyttede Maalestoksforhold med Teksten knyttet umiddelbart til Tegningen.

Hvert Afsnit vil blive forsynet med fyldige Litteraturhenvisninger til betydende danske og udenlandske Værker for den, der ønsker at underkaste et Emne et grundigere Studium.

Paa en Række Tekstblade i særlig Farve vil der kunne gives Oplysninger om Prisforhold. Disse Blade, der maa kunne revideres hyppigt, efterhaanden som Markedet ændrer sig, forsynes med Henvisninger til de egentlige Oplysningsblade og tjener som Prislister til Vurdering af de forskellige Materialers og Konstruktioners øjeblikkelige Økonomi.“

Udfra dette omfattende Program begyndte Arbejdet, men der skulde snart vise sig en Række Vanskeligheder. Jo dybere man trængte til Bunds i Stoffet, jo sværere blev det at faa det tilfredsstillende gennemarbejdet. Paradoksalt kan man sige, at de første 95 pCt. af Oplysningerne om et Emne er forholdsvis lette at faa fat i, mens det med de sidste 5 pCt. er mange Gange sværere.

Denne Erkendelse har i høj Grad virket inspirerende ved Arbejdet, idet det fremhæver Vigtigheden af, at enkelte tager sig af Opklaringen af Problemerne til Gavn for Byggeriet som Helhed.

Byggebogens Registreringssystem

En af Vanskelighederne fortjener en særlig Redegørelse, nemlig Arbejdet med Værkets Paginerings-system. Da Bogen skulde udsendes i Løsblade, var det klart, at dens Succes i meget høj Grad kom til at afhænge af en heldig Løsning af dette meget vigtige Spørgsmaal. Stoffet maatte indordnes i en overskuelig og smidig Inddeling, der var i Stand til at rumme uforudseelige Udvidelser paa alle Omraader ved Fremkomsten af nye Materialer, Konstruktioner m. v. Først fandt man det rimeligt at forsøge at tilslutte sig det internationale D.K.-System, som netop var ved at vinde Indpas blandt nordiske Teknikere, bl. a. er det senere blevet taget i Anvendelse ogsaa af Tidsskriftet *Arkitekten*. Man arbejdede i lang Tid paa at faa Bogens Paginerings tilstrækkelig præcis efter dette System udfra den Betragtning, at det vilde være en stor Fordel at indtræde i et internationalt System.

Mens D.K.-Systemet er udmærket anvendeligt til almindeligt Biblioteksarbejde, hvor man spænder over store og forskellige Fagomraader, viste det sig efterhaanden praktisk talt umuligt at benytte D.K. som Inddeling af vort Stof. Dels vilde Tallene for de enkelte Blade blive meget lange og komplicerede, og

dels vilde man ikke kunne undgaa, at mange Blade maatte faa samme Nummer. Dertil kommer, at D.K.-Systemet anvendt paa Byggeriet ikke i sig selv giver en klar Disposition i Stoffet, idet Byggeriets Fagomraader findes spredt blandt flere Hovedinddelinger.

Efter at vi i nogen Tid havde arbejdet med en privat Decimalinddeling, kom vi under Vejr med, at Svenskerne og Finnerne udfra ganske lignende Motiveringer har maattet supplere D.K.-Systemet med et Decimalsystem for Byggeriets Emner alene.

I Finland har man saaledes udvidet det finske Standardiseringsarbejde med et Informationskartotek, der paa mange Punkter arbejder med lignende Opgaver som Byggebogen. Til dette Kartotek anvendes en Klassificering, som man har laant hos den svenske *Byggestandardisering*.

Det var derefter naturligt for os at søge Samarbejde med *Byggestandardiseringen* om eventuel Benyttelse af deres System, men her havde vi den Skuffelse, at man opfordrede os til at arbejde videre paa vort eget Forslag, da man ikke fandt det svensk-finske System tilfredsstillende.

Der var saaledes ingen Mulighed for at slutte sig til noget eksisterende System, og vi maatte saa selv – meget mod vor Vilje – kaste os ud i det vanskelige Pionerarbejde med Opstilling af en ny Inddelingsmaade. Vi har dog stadig søgt at arbejde i Kontakt med Sverige og haaber nu efter en Tid med meget vanskelige Kommunikationsforhold paa nyt, forøget Samarbejde.

Opgaven var at danne et System med Plads til alle Emner inden for Byggefagene og deres Grænseomraader. Som de ti Hovedinddelinger, valgtes:

- 0 Alment, Teori
- 1 Arbejdsudførelse
- 2 Materialer
- 3 Konstruktioner
- 4 Installationer
- 5 Boligen
- 6 Bygningstyper
- 7 Byplan
- 8 Byggeriets Organisation
- 9 Diverse, Grænsefag.

For Systemets Detaljer skal der ikke redegøres her. Man regner med inden Udgivelsen at faa Lejlighed til en Revision i Forbindelse med sagkyndige herhjemme og i de andre nordiske Lande.

Af Hensyn til dem, der i Forvejen har ordnet andet Stof efter D.K.-Systemet, vil hvert Blad tillige blive forsynet med et D.K.-Tal.

Byggebogens Begrænsning

Det har været naturligt at søge det meget omfattende Arbejdsprogram begrænset – i alle Tilfælde i Starten – paa en passende Maade. Man maa præcisere, at der ikke er Tale om at lave et Mammutværk, der skal erstatte alt, hvad der hidtil er talt og skrevet om Byggeri. Tværtimod anser vi det for vor Opgave at

styknings-, Bebyggelsesformer, grønne Omraader m. m.

Et Afsnit om *Byggeriets Organisation*, Arbejdsforhold, Økonomi m. m.

Alle Emner vil blive behandlet i stærkt koncentreret Form, beregnet som Haandbogsstof for alle Kategorier af Bygningsteknikere. Overalt vil Fremstillingen væsentligst bestaa af Tegninger i almindeligt benyttede Maalestoksforhold med Teksten knyttet umiddelbart til Tegningen.

Hvert Afsnit vil blive forsynet med fyldige Litteraturhenvisninger til betydende danske og udenlandske Værker for den, der ønsker at underkaste et Emne et grundigere Studium.

Paa en Række Tekstblade i særlig Farve vil der kunne gives Oplysninger om Prisforhold. Disse Blade, der maa kunne revideres hyppigt, efterhaanden som Markedet ændrer sig, forsynes med Henvisninger til de egentlige Oplysningsblade og tjener som Prislister til Vurdering af de forskellige Materialers og Konstruktioners øjeblikkelige Økonomi.“

Udfra dette omfattende Program begyndte Arbejdet, men der skulde snart vise sig en Række Vanskeligheder. Jo dybere man trængte til Bunds i Stoffet, jo sværere blev det at faa det tilfredsstillende gennemarbejdet. Paradoksalt kan man sige, at de første 95 pCt. af Oplysningerne om et Emne er forholdsvis lette at faa fat i, mens det med de sidste 5 pCt. er mange Gange sværere.

Denne Erkendelse har i høj Grad virket inspirerende ved Arbejdet, idet det fremhæver Vigtigheden af, at enkelte tager sig af Opklaringen af Problemerne til Gavn for Byggeriet som Helhed.

Byggebogens Registreringssystem

En af Vanskelighederne fortjener en særlig Redegørelse, nemlig Arbejdet med Værkets Paginerings-system. Da Bogen skulde udsendes i Løsblade, var det klart, at dens Succes i meget høj Grad kom til at afhænge af en heldig Løsning af dette meget vigtige Spørgsmaal. Stoffet maatte indordnes i en overskuelig og smidig Inddeling, der var i Stand til at rumme uforudseelige Udvidelser paa alle Omraader ved Fremkomsten af nye Materialer, Konstruktioner m. v. Først fandt man det rimeligt at forsøge at tilslutte sig det internationale D.K.-System, som netop var ved at vinde Indpas blandt nordiske Teknikere, bl. a. er det senere blevet taget i Anvendelse ogsaa af Tidsskriftet *Arkitekten*. Man arbejdede i lang Tid paa at faa Bogens Paginerings tilstrækkelig præcis efter dette System udfra den Betragtning, at det vilde være en stor Fordel at indtræde i et internationalt System.

Mens D.K.-Systemet er udmærket anvendeligt til almindeligt Biblioteksarbejde, hvor man spænder over store og forskellige Fagomraader, viste det sig efterhaanden praktisk talt umuligt at benytte D.K. som Inddeling af vort Stof. Dels vilde Tallene for de enkelte Blade blive meget lange og komplicerede, og

dels vilde man ikke kunne undgaa, at mange Blade maatte faa samme Nummer. Dertil kommer, at D.K.-Systemet anvendt paa Byggeriet ikke i sig selv giver en klar Disposition i Stoffet, idet Byggeriets Fagomraader findes spredt blandt flere Hovedinddelinger.

Efter at vi i nogen Tid havde arbejdet med en privat Decimalinddeling, kom vi under Vejr med, at Svenskerne og Finnerne udfra ganske lignende Motiveringer har maattet supplere D.K.-Systemet med et Decimalsystem for Byggeriets Emner alene.

I Finland har man saaledes udvidet det finske Standardiseringsarbejde med et Informationskartotek, der paa mange Punkter arbejder med lignende Opgaver som Byggebogen. Til dette Kartotek anvendes en Klassificering, som man har laant hos den svenske *Byggestandardisering*.

Det var derefter naturligt for os at søge Samarbejde med *Byggestandardiseringen* om eventuel Benyttelse af deres System, men her havde vi den Skuffelse, at man opfordrede os til at arbejde videre paa vort eget Forslag, da man ikke fandt det svensk-finske System tilfredsstillende.

Der var saaledes ingen Mulighed for at slutte sig til noget eksisterende System, og vi maatte saa selv – meget mod vor Vilje – kaste os ud i det vanskelige Pionerarbejde med Opstilling af en ny Inddelingsmaade. Vi har dog stadig søgt at arbejde i Kontakt med Sverige og haaber nu efter en Tid med meget vanskelige Kommunikationsforhold paa nyt, forøget Samarbejde.

Opgaven var at danne et System med Plads til alle Emner inden for Byggefagene og deres Grænseomraader. Som de ti Hovedinddelinger, valgtes:

- 0 Alment, Teori
- 1 Arbejdsudførelse
- 2 Materialer
- 3 Konstruktioner
- 4 Installationer
- 5 Boligen
- 6 Bygningstyper
- 7 Byplan
- 8 Byggeriets Organisation
- 9 Diverse, Grænsefag.

For Systemets Detaljer skal der ikke redegøres her. Man regner med inden Udgivelsen at faa Lejlighed til en Revision i Forbindelse med sagkyndige herhjemme og i de andre nordiske Lande.

Af Hensyn til dem, der i Forvejen har ordnet andet Stof efter D.K.-Systemet, vil hvert Blad tillige blive forsynet med et D.K.-Tal.

Byggebogens Begrænsning

Det har været naturligt at søge det meget omfattende Arbejdsprogram begrænset – i alle Tilfælde i Starten – paa en passende Maade. Man maa præcisere, at der ikke er Tale om at lave et Mammutværk, der skal erstatte alt, hvad der hidtil er talt og skrevet om Byggeri. Tværtimod anser vi det for vor Opgave at

udfylde de Huller, som findes, at kortlægge Byggefaget paa en simpel og let tilgængelig Maade, helst saaledes at man med Tiden hurtigt via Byggebogens Blade kan søge ud til Speciallitteraturen over de forskellige Emner.

Visse mindre Omraader inden for Byggeriet er allerede blevet gjort til Genstand for Standardisering og med Tiden, naar en reel Forskning kommer i Gang, vil nye Omraader uden Tvivl blive behandlet. En saadan Standardiseringsproces er dog ifølge Sagens Natur temmelig langsommelig. For de meget store og vigtige Omraader, der enten slet ikke kan gøres eller endnu ikke er gjort til Genstand for Standardisering, vil man med Byggebogen søge at gøre en Status over de øjeblikkelige Muligheder. Efterhaanden som Udviklingen ændrer Billedet, vil man føre Bladene à jour, saaledes at man altid samlet paa eet Sted har et Ekstrakt af de foreliggende Muligheder. Det maa tillige præciseres, at det selvfølgelig ikke er Meningen at give nogen Vejledning i Form af Fortegninger paa rent arkitektoniske Omraader. Man ønsker kun objektivt at registrere de gængse Materialer, Konstruktioner, Rumtyper og andre Grundelementer. Det bliver saa de projekterende Arkitekters og Ingeniørers Sag at anvende dem i de rigtige Kombinationer. Formaålet er kort sagt at give de rigtigst mulige Oplysninger paa en saadan Maade, at Teknikeren er i Stand til hurtigt og paa et objektivt Grundlag at bedømme de foreliggende Muligheder.

Løbsbladsformen

Løbsbladsformen har mange Fordele, her skal blot nævnes de vigtigste:

1. Den giver gode Muligheder for Supplering. Redaktionen kan, forudsat at Pagineringsystemet er i Orden, uden Hensyn til Sammenhængen sætte ind paa de Steder, hvor Oplysning er mest nødvendig og paa andre Felter indskrænke sig til Oversigter over Emnet. Disse Oversigtsblade kan saa til enhver Tid, naar Forholdene nødvendiggør det, suppleres ved Underdeling.
2. De enkelte Blade kan tages ud og bruges direkte ved Arbejdet, f. Eks. lægges under Papiret ved Skitsering.
3. Mellem Bladene kan indsættes private Oplysningsblade med Paginerung efter Bogens Inddelingssystem.
4. Bladene kan samles i Grupper efter den enkeltes Behov.

Af Mangler ved Metoden kan vist kun nævnes, at det kræver en aktiv Indsats fra Brugerens Side at indsætte nye Blade, men dette Arbejde er ikke mere kompliceret end det alle Teknikere til daglig udfører med deres Kartoteker. Mangelen skulde i hvert Fald synes opvejet mange Gange ved de ovennævnte Fordele.

Redaktionelle Enkeltheder

Ved Udarbejdelsen af de enkelte Blade forsøger man at gøre Fremstillingen saa koncentreret som muligt.

Ved at alt Stof bearbejdes af Redaktionen, prøver man paa at gøre Behandlingen saa ensartet som muligt. Under Fremstillingen samarbejder man med alle interesserede Parter, Fabrikanter, Haandværkere, Myndigheder m. m. og søger Bladenes Oplysninger godkendt af disse.

For yderligere at sikre sig Problemerne belyst fra alle Sider, vil man appellere til Læserne om at indsende Kritik af Bladene, saaledes at de ved Nyudsendelse kan blive endnu mere fuldkomne.

Ved saaledes indenfor Byggeriet at faa klarlagt en vis Norm, godkendt af alle interesserede, gør man sig det Haab at kunne medvirke til at gøre Teknikeren bedre udrustet til hans omfattende og ansvarsfulde Arbejde. Man tænker sig ogsaa, at Haandværkere og andre Byggefolk vil være interesseret i at faa fastlagt mere bestemte Regler for gængse Konstruktioner, saaledes at Respekten for godt Arbejde kan vedligeholdes selv i en travl Tid.

Til Bistand ved Værkets Udarbejdelse har fungeret en sagkyndig Komité bestaaende af Civilingeniør O. Brødsgaard, Arkitekt M.A.A. Eske Kristensen, Arkitekt M.A.A. S. C. Larsen, Stadsbygmester, Arkitekt M.A.A. Svend Møller, Professor Dr. techn. Chr. Nøkkentved (†), og Professor, Arkitekt M.A.A. Steen Eiler Rasmussen.

Som Redaktør har undertegnede haft Samarbejde med en lang Række Personer, som alle uselvsk og paa værdifuld Maade har ydet deres Bidrag til Op-gavens Løsning.

Til de forberedende Arbejder har Tuborgfondet ydet værdifuld økonomisk Støtte. Ligeledes maa det fremhæves, at Nyt Nordisk Forlag har gjort en ganske ekstraordinær Indsats for dette Arbejde.

Til sidst skal det meddeles, at man haaber trods Fremstillingsvanskeligheder at kunne udsende den første Del af Værket i dette Efteraar.

Paa de foregaaende Sider er vist i naturlig Størrelse nogle Prøveblade. Selv om de er revet ud af deres Sammenhæng, vil de maaske kunne give et nogenlunde Indtryk af Værkets System og Meddelelsesform.

Konkurrenceresultater

Resultatet af Konkurrencen om Aalborg-Hallen

Ved den af Aalborg Kommune udskrevne Konkurrence om „Aalborg-Hallen“ indkom ialt 33 Forslag. Dommerkomitéen vedtog at uddele følgende Præmier:

1. Præmie: 9.000 Kr., Arkitekterne Otto Frankild, Arne Kjær og Preben Hansen i Samarbejde med Civilingeniør Johannes Jørgensen.
 2. Præmie: 5.000 Kr., Arkitekt Fritz Schlegel.
 3. Præmie: 3.000 Kr., Arkitekt Wilhelm Bøgh i Samarbejde med Civilingeniør E. Kragh Nielsen.
- Endvidere indkøbtes følgende 6 Forslag til en Pris af 1.000 Kr. pr. Stk.:

1. Arkitekterne P. E. Hoff og Bennet Windinge i Samarbejde med Civilingeniør Dr. techn. Vilh. Jordan.
2. Arkitekterne Henning Helger og Ejner Graae i

udfylde de Huller, som findes, at kortlægge Byggefaget paa en simpel og let tilgængelig Maade, helst saaledes at man med Tiden hurtigt via Byggebogens Blade kan søge ud til Speciallitteraturen over de forskellige Emner.

Visse mindre Omraader inden for Byggeriet er allerede blevet gjort til Genstand for Standardisering og med Tiden, naar en reel Forskning kommer i Gang, vil nye Omraader uden Tvivl blive behandlet. En saadan Standardiseringsproces er dog ifølge Sagens Natur temmelig langsommelig. For de meget store og vigtige Omraader, der enten slet ikke kan gøres eller endnu ikke er gjort til Genstand for Standardisering, vil man med Byggebogen søge at gøre en Status over de øjeblikkelige Muligheder. Efterhaanden som Udviklingen ændrer Billedet, vil man føre Bladene à jour, saaledes at man altid samlet paa eet Sted har et Ekstrakt af de foreliggende Muligheder. Det maa tillige præciseres, at det selvfølgelig ikke er Meningen at give nogen Vejledning i Form af Fortegninger paa rent arkitektoniske Omraader. Man ønsker kun objektivt at registrere de gængse Materialer, Konstruktioner, Rumtyper og andre Grundelementer. Det bliver saa de projekterende Arkitekters og Ingeniørers Sag at anvende dem i de rigtige Kombinationer. Formaålet er kort sagt at give de rigtigst mulige Oplysninger paa en saadan Maade, at Teknikeren er i Stand til hurtigt og paa et objektivt Grundlag at bedømme de foreliggende Muligheder.

Løsbladsformen

Løsbladsformen har mange Fordele, her skal blot nævnes de vigtigste:

1. Den giver gode Muligheder for Supplering. Redaktionen kan, forudsat at Pagineringsystemet er i Orden, uden Hensyn til Sammenhængen sætte ind paa de Steder, hvor Oplysning er mest nødvendig og paa andre Felter indskrænke sig til Oversigter over Emnet. Disse Oversigtsblade kan saa til enhver Tid, naar Forholdene nødvendiggør det, suppleres ved Underdeling.
2. De enkelte Blade kan tages ud og bruges direkte ved Arbejdet, f. Eks. lægges under Papiret ved Skitsering.
3. Mellem Bladene kan indsættes private Oplysningsblade med Paginerung efter Bogens Inddelingssystem.
4. Bladene kan samles i Grupper efter den enkeltes Behov.

Af Mangler ved Metoden kan vist kun nævnes, at det kræver en aktiv Indsats fra Brugerens Side at indsætte nye Blade, men dette Arbejde er ikke mere kompliceret end det alle Teknikere til daglig udfører med deres Kartoteker. Mangelen skulde i hvert Fald synes opvejet mange Gange ved de ovennævnte Fordele.

Redaktionelle Enkeltheder

Ved Udarbejdelsen af de enkelte Blade forsøger man at gøre Fremstillingen saa koncentreret som muligt.

Ved at alt Stof bearbejdes af Redaktionen, prøver man paa at gøre Behandlingen saa ensartet som muligt. Under Fremstillingen samarbejder man med alle interesserede Parter, Fabrikanter, Haandværkere, Myndigheder m. m. og søger Bladenes Oplysninger godkendt af disse.

For yderligere at sikre sig Problemerne belyst fra alle Sider, vil man appellere til Læserne om at indsende Kritik af Bladene, saaledes at de ved Nyudsendelse kan blive endnu mere fuldkomne.

Ved saaledes indenfor Byggeriet at faa klarlagt en vis Norm, godkendt af alle interesserede, gør man sig det Haab at kunne medvirke til at gøre Teknikeren bedre udrustet til hans omfattende og ansvarsfulde Arbejde. Man tænker sig ogsaa, at Haandværkere og andre Byggefolk vil være interesseret i at faa fastlagt mere bestemte Regler for gængse Konstruktioner, saaledes at Respekten for godt Arbejde kan vedligeholdes selv i en travl Tid.

Til Bistand ved Værkets Udarbejdelse har fungeret en sagkyndig Komité bestaaende af Civilingeniør O. Brødsgaard, Arkitekt M.A.A. Eske Kristensen, Arkitekt M.A.A. S. C. Larsen, Stadsbygmester, Arkitekt M.A.A. Svend Møller, Professor Dr. techn. Chr. Nøkkentved (†), og Professor, Arkitekt M.A.A. Steen Eiler Rasmussen.

Som Redaktør har undertegnede haft Samarbejde med en lang Række Personer, som alle uselvsk og paa værdifuld Maade har ydet deres Bidrag til Op-gavens Løsning.

Til de forberedende Arbejder har Tuborgfondet ydet værdifuld økonomisk Støtte. Ligeledes maa det fremhæves, at Nyt Nordisk Forlag har gjort en ganske ekstraordinær Indsats for dette Arbejde.

Til sidst skal det meddeles, at man haaber trods Fremstillingsvanskeligheder at kunne udsende den første Del af Værket i dette Efteraar.

Paa de foregaaende Sider er vist i naturlig Størrelse nogle Prøveblade. Selv om de er revet ud af deres Sammenhæng, vil de maaske kunne give et nogenlunde Indtryk af Værkets System og Meddelelsesform.

Konkurrenceresultater

Resultatet af Konkurrencen om Aalborg-Hallen

Ved den af Aalborg Kommune udskrevne Konkurrence om „Aalborg-Hallen“ indkom ialt 33 Forslag. Dommerkomitéen vedtog at uddele følgende Præmier:

1. Præmie: 9.000 Kr., Arkitekterne Otto Frankild, Arne Kjær og Preben Hansen i Samarbejde med Civilingeniør Johannes Jørgensen.
 2. Præmie: 5.000 Kr., Arkitekt Fritz Schlegel.
 3. Præmie: 3.000 Kr., Arkitekt Wilhelm Bøgh i Samarbejde med Civilingeniør E. Kragh Nielsen.
- Endvidere indkøbtes følgende 6 Forslag til en Pris af 1.000 Kr. pr. Stk.:

1. Arkitekterne P. E. Hoff og Bennet Windinge i Samarbejde med Civilingeniør Dr. techn. Vilh. Jordan.
2. Arkitekterne Henning Helger og Ejner Graae i